EIROPAS
KOMISIJA

SAVIENĪBAS AUGSTĀ
PĀRSTĀVE ĀRLIETĀS UN
DROŠĪBAS POLITIKAS
JAUTĀJUMOS

Briselē, 2.5.2018
JOIN(2018) 9 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

Kopīgs priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par Savienības nostāju Asociācijas padomē, kura izveidota ar Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Tunisijas Republiku, no otras puses, attiecībā uz šāda dokumenta pieņemšanu: "ES un Tunisijas privileģētās partnerības stiprināšana: stratēģiskās prioritātes laikposmam no 2018. līdz 2020. gadam".

PIELIKUMS

ES un Tunisijas privileģētās partnerības stiprināšana:

laikposmam no 2018. līdz 2020. gadam paredzēto stratēģisko prioritāšu elementi

1. Ievads

Nostiprinot saikni ar Eiropas telpu, Tunisija ir izdarījusi stratēģisku izvēli, un plaukstošas un stabilas Tunisijas demokrātijas attīstība Eiropas Savienības kaimiņreģionā ir abu partneru kopīgajās stratēģiskajās interesēs.

ES un Tunisijas "privileģētā partnerība" atspoguļo divpusējo attiecību unikalitāti un dinamismu un kopīgo mērķi virzīties uz arvien ciešāku sadarbību starp Tunisiju un Eiropas telpu. Ilgtermiņa mērķis ir izstrādāt vērienīgu satvaru turpmākajām attiecībām pēc 2020. gada, balstoties uz panākto progresu un pilnībā izmantojot ciešākas sadarbības iespējas, ko piedāvā Eiropas kaimiņattiecību politika 2018.–2020. gadā.

Privileģētās partnerības ietvaros Tunisija ir pilnībā apņēmusies īstenot ilgtspējīgai valsts sociālekonomiskajai attīstībai nepieciešamās reformas un nodrošināt, ka attiecībā uz demokrātisko pāreju panāktais progress turpinās ilgtermiņā. Eiropas Savienība apzinās izaicinājumus un grūtības, ar ko saskaras Tunisija, un atkārtoti pauž savu apņemšanos atbalstīt pēc iespējas ātrāku šo reformu īstenošanu.

Šajā dokumentā noteiktās stratēģiskās prioritātes piešķir privileģētajai partnerībai konkrētas aprises 2018.–2020. gadam. Abu pušu darbības pamatā būs nākotnes perspektīvu radīšana jauniešiem. Uzsvars tiks likts uz sociālekonomisko reformu paātrināšanu, tostarp uzņēmējdarbības vides uzlabošanu, un visaptveroša un padziļināta brīvās tirdzniecības nolīguma (*ALECA*) noslēgšanu. Būtiska nozīme joprojām būs demokrātijas nostiprināšanai, jo īpaši 2014. gada konstitūcijas efektīvai īstenošanai un labas pārvaldības nodrošināšanai. Abas puses stiprinās sadarbību drošības jomā un cīņā pret terorismu, kā arī migrācijas un mobilitātes jomā, pabeidzot sarunas par vīzu režīma vienkāršošanu un atpakaļuzņemšanu un nodrošinot arvien aktīvāku Tunisijas dalību Eiropas programmās. Šos centienus papildinās augsta līmeņa politiskā dialoga un dialoga ar pilsonisko sabiedrību pastiprināšana, kā arī partnerības popularizēšana.

Šo prioritāšu pamatā ir Tunisijas piecu gadu attīstības plāns 2016.–2020. gadam[1] un kopīgais paziņojums *"ES atbalsta Tunisijai stiprināšana"*[2].

---

[1] Plānā ir aicināts ieviest jaunu attīstības modeli ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei, un tas balstās uz piecām prioritātēm: i) laba pārvaldība, valsts pārvaldes reforma un cīņa pret korupciju, ii) pāreja no zemu izmaksu ekonomikas uz ekonomikas centru, iii) sabiedrības attīstība un sociālā iekļaušana, iv) reģionu mērķu īstenošana un v) zaļā ekonomika, kas ir ilgtspējīgas attīstības pīlārs.

[2] Šis Eiropas Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos un Eiropas Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei (JOIN (2016) 47 final, 2016. gada 29. septembris) balstās uz piecām prioritātēm: i) labas pārvaldības un valsts pārvaldes reformas veicināšana; ii) pilsoniskās sabiedrības lomas stiprināšana; iii) ieguldījums nākotnē: darbvietu veidošana un ilgtspējīgas ekonomiskās attīstības veicināšana; iv) sabiedrībā pastāvošo atšķirību mazināšana; v) atbalsts drošības problēmu risināšanā; vi) kopīgi centieni labākai migrācijas un mobilitātes pārvaldībai.

2. ES un Tunisijas privileģētās partnerības stratēģiskās prioritātes 2018. –2020. gadam

Jaunatnes partnerība

ES un Tunisija jauniešu nākotnes perspektīvas uzskata par svarīgu mērķi, kā to atspoguļo **ES un Tunisijas partnerība jaunatnes jomā**, ko 2016. gada 1. decembrī uzsāka Tunisijas prezidents un Augstā pārstāve/priekšsēdētāja vietniece. Lai labāk apmierinātu Tunisijas jauniešu vajadzības, būs nepieciešams nodrošināt lielāku saskaņotību attiecībā uz dažādām pašreizējām un turpmākajām darbībām. Pamatojoties uz dialogu, kas tika uzsākts šīs partnerības īstenošanai, ES un Tunisija ir apņēmušās stiprināt darbības, kuras sekmē jauniešu **nodarbinātību** un nodarbināmību, **mobilitāti** un **jauniešu lielāku līdzdalību sabiedriskajā un politiskajā dzīvē**, jo īpaši vietējās iniciatīvās. Nodarbināmības nodrošināšanai būs nepieciešama izglītības un profesionālās apmācības reforma un ciešākas saiknes izveide starp privāto sektoru un izglītības un apmācības sistēmām, kā arī jauniešu uzsākto novatorisko iniciatīvu veicināšana un atbalstīšana, jo īpaši jauno tehnoloģiju un kultūras jomā. Atbalsts **Tunisijas valsts stratēģijai jaunatnes jomā**, kā arī darbam ar jauniešiem paredzēto iestāžu un organizāciju stiprināšana būs svarīgs partnerības elements.

Papildinot šo uz jaunatni vērsto apņemšanos, abas puses strādās pie šādām stratēģiskajām prioritātēm.

2.1. Iekļaujoša un ilgtspējīga sociālekonomiskā attīstība

Politiskie panākumi būs ilglaicīgi tikai tad, ja tāda paša apjoma progress vienlaicīgi tiks gūts arī ekonomikā. Ņemot vērā nestabilo sociālekonomisko situāciju Tunisijā, kur valda augsts jauniešu bezdarba līmenis (jo īpaši starp jauniem augstskolu absolventiem) un lielas reģionālās un sociālās atšķirības, viens no galvenajiem mērķiem būs palīdzēt atjaunot Tunisijas ekonomiku, to padarot konkurētspējīgāku un dažādāku, kā arī to pārveidojot iekļaujošā un ilgtspējīgā veidā atbilstoši starptautiskajām saistībām vides un klimata pārmaiņu jomā. ES turpinās atbalstīt un veicināt strukturālās reformas.

Konkrētāk, **darbības sociālekonomiskās attīstības jomā** balstīsies uz šādām saistībām:

- **uzņēmējdarbības vides uzlabošana** un **privātā sektora un privāto ieguldījumu attīstības atbalsts**, jo īpaši: i) vienkāršojot un racionalizējot uzņēmumiem piemērojamās administratīvās procedūras, (ii) uzlabojot piekļuvi finansējumam un iii) veicinot publiskās un privātās investīcijas, jo īpaši 2016. gada likuma par investīcijām un 2017. gada likuma, ar ko pārstrādā noteikumus par nodokļu priekšrocībām, efektīva piemērošana, ņemot vērā kaitniecisko shēmu attiecībā uz nodokļu priekšrocībām atcelšanu;
- uzsvars tiks likts arī uz uzņēmējdarbības un MVU/mikrouzņēmumu attīstības veicināšanu;
- trūkstošo **nozaru stratēģiju**, piemēram tūrisma jomā, izstrāde un īstenošana;
- **vides** aizsardzības un **dabas resursu** (tostarp ūdens) **pārvaldības** uzlabošana, jo īpaši īstenojot valsts stratēģiju attiecībā uz zaļo ekonomiku un Tunisijas starptautiskās saistības klimata pārmaiņu (noteiktais nacionālais devums), zilās ekonomikas un zvejas resursu jomā;

– **konkurētspējas** uzlabošana tradicionālajās nozarēs un perspektīvajās rūpniecības un lauksaimniecības jomas nozarēs, jo īpaši plašāk izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas un nodrošinot resursu ilgtspējīgu pārvaldību, kā arī **eksporta tirgu** dažādošana;

– enerģētikas nozares attīstīšana, tostarp izmantojot elektrotīklu starpsavienojumus starp ES un Tunisiju, un atjaunojamo energoresursu un energoefektivitātes veicināšana;

– drošas, stabilas, ilgtspējīgas un efektīvas transporta sistēmas izveide, izmantojot saskaņotus transporta jomas standartus un integrētu, multimodālu tīklu, lai sekmētu dienvidu-dienvidu un ziemeļu-dienvidu savienojumus;

– **publisko finanšu pārvaldības** sistēmas konsolidācija, pieņemot un īstenojot jaunu budžeta pamatlikumu, reformējot publisko līdzekļu revīzijas sistēmu un uzlabojot valstij piederošo uzņēmumu pārvaldību. **Nodokļu reformas** īstenošana (nodokļu sistēmas vienkāršošana, taisnīga nodokļu politika, decentralizācija, administrācijas modernizēšana, cīņa pret nodokļu apiešanu un attiecīgo starptautisko saistību īstenošana) ir būtisks solis ceļā uz iekļaujošāku valsts attīstību. Svarīgs ir arī atbalsts notiekošajām **banku nozares reformām** un valsts finansiālās integrācijas stratēģijai 2017.–2021. gadam saistībā ar pakalpojumu pieejamību, izmantošanu un kvalitāti;

– decentralizācijas procesa īstenošana, lai attīstītu sabiedriskos pakalpojumus un sociālās infrastruktūras (jo īpaši tādās jomās kā izglītība, kultūra, veselība, ūdens un sanitārija) ar mērķi apmierināt vietējo kopienu vajadzības; kā arī **Tunisijas reģionu attīstības** procesa paātrināšana— šī ir abu pušu kopīga apņemšanās pakāpeniski samazināt sociālekonomiskās atšķirības.

Lai sekmētu **sociālo attīstību**, abas puses apņemas arī turpmāk veicināt:

– **nodarbinātību**, jo īpaši turpinot reformas attiecībā uz vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvai izglītībai un profesionālajai apmācībai, kas atbilst darba tirgus vajadzībām, saskaņā ar aktīvu politiku iekļaušanai darba tirgū;

– integrētu un efektīvu Tunisijas politiku attiecībā uz **sociālo iekļaušanu** un efektīvu **sociālo aizsardzību**, jo īpaši stiprinot attiecīgo valsts struktūru spējas, atbalstot Tunisijas uzsāktās reformas sociālās kohēzijas jomā, kā arī īstenojot 67. pantu ES un Tunisijas asociācijas nolīgumā par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordināciju un vienlīdzīgas attieksmes principu garantētu piemērošanu sociālās jomas tiesību aktos ;

– iekļaujošu **sociālo dialogu**, lai uzlabotu spējas risināt sociālekonomisko nelīdzsvarotību, samazināt sociālo spriedzi un sekmēt patiesu sociālo mieru – un tādējādi uzlabotu arī valsts pievilcību ārvalstu ieguldītājiem.

Abas puses joprojām ir apņēmības pilnas turpināt sarunu procesu saistībā ar **visaptverošu un padziļinātu brīvās tirdzniecības nolīgumu (*ALECA*)** un ir vienojušās par konkrētu rīcības plānu 2018. gadam, kas ļaus panākt progresu, lai 2019. gadā noslēgtu sarunu kārtas. ES un Tunisija turpinās veicināt Tunisijas ekonomikas modernizāciju, kas sniegs labumu visiem, tostarp vismazāk attīstītajiem reģioniem un kopienām, un sekmēt darbavietu izveidi, it īpaši attiecībā uz jauniešiem. Abas puses apņemas palielināt Tunisijas ekonomisko integrāciju Eiropas tirgū un Magribas reģionā.

Lai nostiprinātu **inovācijas un pētniecības** lomu ekonomiskajā, sociālajā un reģionālajā attīstībā, ES un Tunisija veiks pasākumus, lai Tunisiju integrētu Eiropas pētniecības telpā, jo īpaši veicinot augstāko izglītību un stiprinot pārvaldību, publiskās pētniecības veicināšanas mehānismus un tehnoloģiju nodošanu starp akadēmisko vidi un rūpniecības nozari.

2.2. *Demokrātija, laba pārvaldība un cilvēktiesības*

ES un Tunisija arī turpmāk īpašu nozīmi piešķirs demokrātisku reformu procesam un labas pārvaldības un tiesiskuma veicināšanai, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanai, kā arī pilsoniskās sabiedrības nozīmes un līdzdalības pastiprināšanai. Abas puses turpinās sekmēt politisko reformu procesu, efektīvi īstenojot konstitūciju un starptautiskās saistības, ko uzņēmusies Tunisija.

Prioritārie aspekti **labas pārvaldības** un **tiesiskuma ievērošanas** jomā jo īpaši ietvers:

– parlamentārās institūcijas stiprināšanu un neatkarīgu struktūru izveidi un efektīvu īstenošanu;

– Konstitucionālās tiesas izveidi;

– demokrātiska, pārredzama un neatkarīga vēlēšanu procesa nostiprināšanu;

– cīņu pret korupciju un krāpšanu, tostarp sniedzot atbalstu valsts korupcijas novēršanas iestādei;

– tiesu sistēmas reformu, kā arī tās tuvināšanu starptautiskajiem, tostarp Eiropas Padomes, standartiem;

– valsts pārvaldes reformas un modernizācijas stratēģijas īstenošanu, tostarp pakalpojumu uzlabošanu centrālā un vietējā līmenī, uz pierādījumiem balstītas lēmumu pieņemšanas ieviešanu, administratīvo procedūru vienkāršošanu un digitālās pārvaldes attīstību;

– atbalstu decentralizācijas procesam, tostarp pastiprinot pašvaldību spējas un budžetus, jo īpaši saistībā ar 2018. gada maijā notikušajām pašvaldību vēlēšanām; pilsoniskās sabiedrības organizāciju, to nozīmes un ieguldījuma lēmumu pieņemšanas procesā pastiprināšanu, kā arī iedzīvotāju, jo īpaši jauniešu, līdzdalības politiskajā dzīvē un lēmumu pieņemšanas procesā palielināšanu.

Prioritārās saistības attiecībā uz **cilvēktiesību** ievērošanu un veicināšanu ietvers:

– tiesību aktu saskaņošanas ar Konstitūciju un starptautiskajiem standartiem pabeigšanu, Tunisijas sadarbību daudzpusējos forumos un vispārējā periodiskā pārskata ietvaros sniegto saistību īstenošanu;

– atbalstu centieniem apkarot visa veida diskrimināciju un spīdzināšanu (tostarp Komitejā pret spīdzināšanu sniegto saistību īstenošanai) un aizsargāt un veicināt minoritāšu, sieviešu, bērnu un migrantu tiesības;

– atbalstu Tunisijas progresīvajai rīcībai, lai apkarotu vardarbību pret sievietēm, nodrošinātu pilnīgu vienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm un veicinātu sieviešu lomu visās jomās, tostarp ekonomikas un politikas sfērā;

– vārda brīvības un biedrošanās brīvības aizsardzību;

– tiesības uz personas datu aizsardzību un

– cilvēktiesību ievērošanu drošības jomā.

2.3. Tautu tuvināšanās, mobilitāte un migrācija

Tunisijas un Eiropas sabiedrību tuvināšanās, veicinot **apmaiņu starp tautām, sabiedrībām un kultūrām**, ir būtisks priviliģētās partnerības pīlārs. Šī mobilitātes dimensija ir īpaši svarīga jaunatnes partnerības īstenošanā. Tunisijas efektīva iesaiste programmā "Apvārsnis 2020" būs šo centienu stūrakmens.

Saskaņota migrācijas pārvaldība ir gan Tunisijas, gan ES politiskā prioritāte. Abas puses apņemas uzlabot dialogu un sadarbību, jo īpaši īstenojot **mobilitātes partnerību**, pastiprinot cīņu pret neatbilstīgas migrācijas pamatcēloņiem, kā arī Eiropas gatavību atbalstīt Tunisijas patvēruma sistēmas izveidi. Šī sadarbība, kas atspoguļos arī minēto problēmu reģionālo dimensiju, ietvers:

- **Tunisijas valsts stratēģijas** īstenošanu migrācijas jomā, aptverot arī patvērumu un starptautisko aizsardzību, tostarp atbilstīga tiesiskā regulējuma ieviešanu;
- sarunu pabeigšanu par **atpakaļuzņemšanas nolīgumiem un vīzu režīma atvieglošanu**;
- **likumīgās migrācijas** labu pārvaldību, veicot labāku koordināciju ar ES dalībvalstīm un vienlaikus respektējot to kompetences, tostarp īstenojot izmēģinājuma shēmas mobilitātes jomā un efektīvāk integrējot migrantus uzņēmējās valstīs;
- atbalstu **ārvalstīs dzīvojošo tunisiešu** mudināšanai ieguldīt inovatīvās nozarēs Tunisijā;
- atbalstu **neatbilstīgās migrācijas novēršanai**, jo īpaši nodrošinot migrācijas jautājumu efektīvāku iekļaušanu attīstības stratēģijās; tas ietver arī robežu pārvaldības pastiprināšanu un izpratnes veidošanas kampaņas par riskiem saistībā ar neatbilstīgu migrāciju;
- atbalstu pasākumiem, kas paredzēti **migrantu kontrabandas un cilvēku tirdzniecības novēršanai un apkarošanai**, tostarp atklājot un saucot pie atbildības noziedznieku tīklus ;
- sadarbības uzlabošanu **atgriešanas un atpakaļuzņemšanas** jomā, tostarp atbalstot atgriezušos tunisiešu ilgtspējīgu reintegrāciju.

2.4. Drošība un terorisma apkarošana

ES un Tunisija saskaras ar kopīgiem sarežģījumiem drošības jomā, kuri prasa abu pušu **saskaņotu rīcību**, kas jāīsteno, ievērojot kopīgās demokrātijas un cilvēktiesību vērtības.

Tunisija ir iecerējusi īstenot savu globālo un daudznozaru stratēģiju cīņai pret terorismu un vardarbīgu ekstrēmismu. Sadarbības prioritārās jomas būs šādas:

- **valsts stratēģijas cīņai pret terorismu** īstenošana, jo īpaši nostiprinot un modernizējot tiesību aktus un drošības un tiesu iestādes saskaņā ar konstitūcijā noteiktajām demokrātiskajām vērtībām;
- **drošības sektora reformai un modernizēšanai**, tostarp drošības spēku pārskatatbildības palielināšanai, paredzētās **atbalsta programmas** paātrināta īstenošana un šīs sadarbības padziļināšana, pamatojoties uz gūtajiem panākumiem;
- **cīņa pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un organizētās noziedzības un terorisma finansēšanu**, tostarp ar Finanšu darbību darba grupu saskaņotā rīcības plāna efektīva īstenošana;
- globālas politikas izstrāde **radikalizācijas novēršanai**;
- ārvalstu kaujinieku problēma;

– uz palīdzību terorismā cietušajiem un viņu aizsardzību vērstas politikas izstrāde;

– cīņa pret organizēto noziedzību, jo īpaši pret šaujamieroču un narkotiku tirdzniecību;

– atbalsts **valsts robežu drošības stratēģijas** īstenošanai;

– uzlabota **sadarbība ar attiecīgajām Eiropas Savienības aģentūrām** un

– sadarbība **katastrofu riska pārvaldības un novēršanas** jautājumos.

Eiropas Savienība arī turpmāk pilnībā iesaistīsies G7 + 6 grupā, kas nodrošina koordināciju starp galvenajiem Tunisijas partneriem.

Turklāt varētu attīstīt arī citas partnerības jomas saistībā ar drošību/aizsardzību.

3. Turpmākā rīcība, lai stiprinātu ES un Tunisijas privileģēto partnerību

Abu pušu attiecībām piešķirtā nozīme arī turpmāk atspoguļosies politisko kontaktu intensitātē un regulārās vizītēs, kas ir daļa no **plašāka politiskā dialoga** par visām kopīgu interešu tēmām, tostarp reģionāliem un globāliem jautājumiem. Būtu jāpastiprina šo diskusiju **reģionālā dimensija**. Šajā saistībā abas puses atgādina, cik svarīga ir to sadarbība Savienības Vidusjūrai ietvaros. Papildus jau esošajiem dialogiem abas puses strādās pie tā, lai tiktu rīkotas ES un Tunisijas augsta līmeņa sanāksmes un Tunisijas ministri varētu piedalīties Eiropas Savienības Padomes diskusijās par konkrētiem jautājumiem. Abas puses sekmē Eiropas Parlamenta un Tautas pārstāvju asamblejas parlamentāro sadarbību.

Asociācijas nolīguma struktūras (Asociācijas padome, Asociācijas komiteja un tehnisko jautājumu apakškomitejas) arī turpmāk būs vēlamie forumi partnerības efektīvai īstenošanai. ES un Tunisija apņemas uzlabot sava darba efektivitāti un pievienoto vērtību un iespēju robežās sagrupēt pasākumus atbilstoši galvenajām prioritārajām tēmām saskaņā ar stratēģiskajām prioritātēm.

Lai konkretizētu iepriekš uzskaitītās prioritātes, Tunisija ir ierosinājusi **ceļvedi**, ko apstiprinājusi ES. Šajā publiskajā dokumentā ir iekļauti visneatliekamākie pasākumi (likumdošanas, stratēģiskie un operatīvie pasākumi), kas nepieciešami valsts sociālekonomiskajai atlabšanai. Šis ceļvedis ir elastīgs un labi funkcionējošs mehānisms divreiz gadā veicamai uzraudzībai.

Saskaņā ar kopīgo paziņojumu ES ir apņēmusies ievērojami palielināt **finansiālo atbalstu** Tunisijai, izmantojot Eiropas kaimiņattiecību instrumentu. ES un Tunisija centīsies maksimāli izmantot esošās finanšu iespējas, tostarp jaunos instrumentus, piemēram, ES Ārējo investīciju plānu, veicinot papildināmību un sviras efektu starp ES dotācijām un finanšu iestāžu piešķirtajiem aizdevumiem. Abas puses apņemas pastiprināt sinerģiju starp politisko dialogu un nozaru dialogu, kā arī uzlabot finansiālās sadarbības īstenošanu. Tās arī centīsies stiprināt mehānismus koordinācijai un dialogam ar finanšu partneriem un starptautiskajiem līdzekļu devējiem, turklāt Tunisijas puse būs atbildīga gan par prioritāšu noteikšanu, gan par to īstenošanu.

Visbeidzot, abas puses apņemas palielināt ES un Tunisijas stratēģisko attiecību **redzamību**, kā arī popularizēt šīs sadarbības ieguvumus iedzīvotāju vidū abos Vidusjūras krastos.
